

Budoucnost Národní knihovny ČR v Klementinu

Dlouhodobé problémy a nejasná situace kolem budoucnosti Národní knihovny ČR (NK ČR) mají po letech řešení. Důkazem je dlouhodobá koncepční strategie, kterou dnes představil novinářům generální ředitel NK ČR Tomáš Böhm. „Jedná se o rozvoj knihovny v letech 2011 až 2016 a zahrnuje nejen revitalizaci Klementina, ale také zásadní rozšíření služeb podrobným a transparentním způsobem.“ vysvětluje Böhm. Koncepce obsahuje 6 strategických priorit, které mají mít za cíl otevření NK ČR široké veřejnosti, uchování národního kulturního dědictví pro příští generace, zlepšení služeb pro odbornou veřejnost, zlepšení specializovaných služeb, rozšíření spolupráce s externími subjekty a v neposlední řadě zvýšení kvalifikace a motivace pracovníků. Podle slov Tomáše Böhma by se měly všechny tyto priority realizovat do roku 2016. „V dnešní době má NK ČR nálepku prostor, které nabízejí služby a jsou přístupné jen odborné veřejnosti. Do budoucna je potřeba tento mýtus změnit a nastavit chod knihovny tak, aby se Klementinum jako takové stalo tzv. oázou uprostřed města a nabídlo širokou škálu možností, jak zde strávit čas,“ dodává.

Konkrétní změny budou pro návštěvníky patrné již na první pohled. Nádvoří Klementina bude zabírat významný podíl zelených ploch, dále zde návštěvníci najdou mj. stylovou kavárnu, galerijní prostory, knihkupectví, kongresové a školicí prostory. Studovny projdou modernizací a nabídnou studovny sálového typu a chybět nebudou intimnější studijní boxy, soustavy specializovaných pracovišť, přístup k cenným rukopisům, starým tiskům, apod. Poslední jmenovaná služba bude přísně regulována a přístupná bude zejména pro badatele a odborníky.

Celkový rozpočet činí 1 885 mil. Kč a je rozdělen do pěti etap. „Pro tak rozsáhlé úpravy bylo nutné najít přijatelná řešení postupu a to jak z hlediska poskytování služeb, tak z hlediska uskladnění knihovního fondu a také jsme nesměli opomenout hledisko stavebně technické rekonstrukce areálu Klementina. Nezapomínejme, že provoz Národní knihovny nemůže být přerušen a služby poskytované čtenářům a uživatelům mohou být pouze omezeny nikoli nebyt poskytovány,“ upozorňuje Böhm. První etapa již probíhá a ukončení realizace je plánováno do 30. 6. 2011. Do II. etapy jsou zahrnuty objekty kolem Studentského nádvoří a celé křídlo do Křižovnické ulice. Realizace je plánovaná od poloviny roku 2011 do srpna 2012 a v jejím rámci proběhne vybudování nového datového centra a klimatizovaného depozitáře. Součástí této etapy bude také oprava fasád v Křižovnické ulici. V nejnáročnější, III. etapě, budou řešeny objekty ve střední části areálu, kde jsou zejména prostory pro veřejnost – studovny, půjčovny. Významnou součástí bude také vybudování podzemního parkingu pro potřeby provozu NK ČR s vjezdem z Platněřské ulice. Plánovaná realizace této etapy je od poloviny roku 2012 do konce roku 2014. „Budování vjezdu nebude vyžadovat žádné bourání portálu ani přílišné zásahy. Rovněž k této části rekonstrukce budeme přistupovat s nejvyšší mírou opatrnosti a pokory, které si areál Klementina nepochybně zaslouží,“ nepředpokládá problémy s protesty proti výstavbě garáží Tomáš Böhm.

Ve IV. etapě se předpokládá rekonstrukce povrchu všech nádvoří, nahrazení asfaltu dlažbou a parkovou úpravou. Realizace se předpokládá v letech 2013 - 2014. Závěrečná V. etapa proběhne v letech 2015-2016 a mj. počítá s rekonstrukcí objektu po bývalé Státní technické knihovně, v němž by měly vzniknout prostory pro galerijní a výstavní činnost, stejně jako vybudování sálu pro přednáškovou činnost.

Na vytvoření zásadní vize dalšího směřování instituce NK ČR se spolupodílela také odborná veřejnost. „Rozhodl jsem se znovu obnovit poradní sbor pro revitalizaci, který tady již v minulosti fungoval, ale pak byl zrušen. Je složena z odborníků, kteří se věnují této práci s maximálním nasazením. Za velmi důležitý fakt považuji to, že konečně máme na stole vizi, na které je široká shoda jak z řad odborníků, tak ze strany ministerstva, zástupců Národní knihovny a dalších,“ dodává Böhm.

Rekapitulace:

- Náklady na výstavbu depozitářů a provozních ploch v Hostivaři činí cca. 400 mil. Kč a jsou hrazeny ze státního rozpočtu.
- Náklady na rekonstrukci a revitalizaci Klementina činí cca. 1900 mil. Kč a jsou hrazeny z části z prostředků zrušeného Fondu národního majetku, po vyčerpání zdrojů pak z prostředků státního rozpočtu.
- Předpokládaná celková výše nákladů je v souladu s dokumentací Programu péče o národní kulturní poklad